

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Baptismo Et Confirmatione - Dvobus Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XV. Per Baptismum non liberari homines à seruanda lege Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53934)

CAPVT XV.

Per Baptismum non liberari homines à seruanda lege Dei.

SEQVITVR ALTERA propositio de secundo effectu Baptismi: *Baptismus non id efficit, ut homo solus fidei debitor sit, non autem implende vniuersæ legi Christi.* Hęc habetur in 7. can. Concilij Trident. Est autem obseruandum PRIMO, duobus modis intelligi posse hominem baptizatum dici liberum à lege diuina seruanda. VNO modo, vt facere contra eam legem non sit iniustum, nec peccatum, quasi lex abrogata esset. Et hoc non docent aduersarij, quippe qui volunt omnia opera iustorum esse peccata, quia nunquam implent legem, vt oporteret. Et in hoc sensu fatetur Kemnitius in 2. part. Exam. pag. 216. rectè positum esse Concilij canonem, & contrariam sententiam esse blasphemam in ipsum Baptismum. Itaque de hoc sensu non est controuersia.

ALTERO modo intelligi potest, vt facere contra legem sit quidem peccatum, tamen non imputetur iis, qui fidem habent; nec pendeat iustificatio, aut salus ab impletione legis, sed à sola misericordia, quæ per fidem apprehenditur. Eiusmodi hoc sensu Lutherani omnes docent (licet alij timidiùs, alij liberiùs loquantur) non obligari Christianos ad legem diuinam, sed solùm ad fidem, immò in hoc constituunt summam libertatis Euangelicæ; vt patet ex lib. Lutheri de votis monasticis, vbi in hoc dicit consistere libertatem Euangelij, quòd quia conscientia sit libera ab omnibus operibus, non quidem faciendis (volunt enim ea fieri, vt fructus fidei) sed accusantibus, & defendentibus; quia nulla opera sunt tam mala, quæ credentem accusare valeant, & damnare; nulla tam bona, quæ eum queant defendere, & iustificare. Item in comment. 2. cap. ad Galat. instituit hunc dialogum: *Si conscientia dii fiat, Peccasti; responde, Peccaui. Ergo Deus puniet, & damnabit; non. At lex Dei hoc dicit; sed nihil mihi cum lege. Quare? quia habeo libertatem.* Idem satis apertè docet Ioannes Calvinus, libro 3. Institut. cap. 19. §. 2. 4. & 7.

Nota SECUNDO, quid aduersarij de Concilij canone sentiant.

TYRAC

tiang

tiant. Calvinus in Antidoto Concilij, agnoscit canonem 7. Concilij, contra suam & suorum sententiam esse positum; & apertè contrarium profiteretur.

At Kemnitius in Examine eiusdem canonis fraudulenter agens, more suo, prætermittit eum sensum, in quo ipsi negare solent, obligari ad legem implendam: & perperâ exponit tam Concilij sententiâ: ut eam refellat, quàm Lutheri, ut eam defendat. Itaque duo dicit, PRIMO, Lutherum nō docuisse Christianos liberos esse ab obedientia legis Dei, sed id solum, gratiam Baptismi, & iustificationem non pendere à conditione obseruatę legis, quasi nemo iustificetur, nisi qui antea id meruit per integrâ legis obseruationem; sed gratis dari per fidem. SECUNDO dicit, Concilium definire voluisse, pendere iustificationem, quæ fit in Baptismo, à conditione legis impletæ. Et quia Concilium id non apertè dicit, colligit ipse hoc modo. Concilium mutuatur ex cap. 5. ad Galat. illam Phrasin: *Qui circumciditur, debitor est uniuersæ legis faciendæ.* Illa autem verba Paulus non dixit ex propria mente, sed ex mente, & abusu Pseudoapostolorum, qui putabant uniuersam legem esse implendam, ad hoc ut circumcisi gratiam Dei obtinerent. Ergo etiam Patres Concilij idem sentiunt de gratia Baptismi, nimirum, quòd pendeat à conditione impletæ legis Christi. Deinde fingit etiam duo sophismata Concilij pro isto dogmate, quæ & soluit. PRIMVM est, quia renunciamus in Baptismo Satanæ, & profiteremur nos Deo seruituros. Inde Concilium colligit gratiam Baptismi, non pendere à sola fide, sed etiam à conditione legis. SECUNDM, quia non baptizamur in Moysem, sed in Christum, id est, non in legem, sed in Euangelium. Concilij Patres pro nomine Euangelij, legem posuerunt, ut indicarent pendere à legis obedientia, gratiam Baptismi.

Sed utrumque pronunciatum Kemnitij mendacio plenum est. AC PRIMVM Lutheri sententia tam disertè ab ipsomet Luthero expressa est, ut nullo modo excusari possit. Sic enim loquitur in libro de libertate Christiana: *Nullò opere, nullâ lege Christiano homini opus est, cum per fidem liber sit ab omni lege.* Item in argumêto epist. ad Galat. *Summa, inquit, ars, & sapientia Christiana est nescire legem, ignorare opera, & totam iustitiam actiuam.* Et infra: *Ad nouum hominẽ nihil pertinet lex.* Similia passim docet in commentario epist. ad Galat,

Galat,

Galat. in lib. de votis monasticis, & alibi. Denique coguntur velint nolint hoc dicere. Nam cum ipsi existiment legem esse impossibilem, & omnia opera etiam sanctissimorum hominum esse peccata, certè si salus penderet a conditione seruatae legis, nulli saluarentur omninò ex eorum sententia.

Quantumlibet igitur Kemnitius tergieretur, & mentitur, confiteri cogitur, nisi Papista fieri velit, non ita obligeat Christianos ad legem seruandam, vt ab eius obseruatione pendeat salus. Atque hoc ipsum est, quod Concilium damnat, & anathematizat. Nam mendacium est (vt ad SECUNDUM dictum Kemnitij veniamus) Concilij sententiam esse, pendere gratiam Baptismi à conditione legis seruatae. Concilium enim hoc non dicit, nec vlllo verbo insinuat, sed contrarium disertis verbis in infinitis locis asseruit, ac præsertim, sess. 6. cap. 8. vbi dicit, nulla nostra merita esse ante gratiam iustificationis. Et in isto ipso canone 7. de Baptismo, perspicuè Concilium dicit, ab ipso Baptismo nasci debitum seruandæ Christi legis: ex quo manifestè colligitur non requiri ad gratiam Baptismi consequendam, conditionem legis seruatae, sed solum propositum seruandæ post Baptismum. Quod etiam multò antè docuerat Concilium II. Arausicanum, canone 25.

Ad coniecturam Kemnitij ex phrasi desumpta ex epist. ad Galatas respondeo. PRIMÒ, Concilium Tridentinum non citasse, nec nominasse epistolam ad Galatas. SECUNDO, in epistola ad Galatas, siue Paulus loquatur ex mente sua, siue ex mente aliorum, non haberi, ante Circumcisionem seruandam legem fuisse, sed post Circumcisionem. Id enim sonant illa verba: *Testificor omni homini circumcidenti, quod debitor est vniuersæ legi faciendæ.* Adde TERTIO, quod Kemnitius dicit, loqui Paulum ex abusu Pseudoapostolorum; quod etiam habet Calvinus in Antidoto Concilij ad hunc 7. canonem, esse manifestam Scripturæ deprauationem. Nam Paulus seridò testatur ita esse, vt dicit: *Testificor, inquit, omni homini, &c.* Itaque, si id falsum erat, vt Calvinus, & Kemnitius volunt, falsus testis fuit Apostolus Paulus.

Porro duo illa sophismata, quæ nomine Concilij Kemnitius sibi ipse obiecit, somnia sunt delirantis. Si enim vigilans, & ca-

& sanus fuisset, saltem argumenta finxisset, quæ haberent aliquam speciem argumenti. Illa autem nullam prorsus speciem habent. Ex eo enim, quod renunciamus in Baptismo Satanæ, & promittimus Deo nos deinceps seruituros, nullo modo colligi potest, pendere gratiam Baptismi à conditione impletæ legis; cum è contrario profiteamur illa abrenunciatione, & illa promissione, nos ante Baptismum seruisse Satanæ, & non Deo. Legem autem Christi non Euangelium, Concilium nominavit dedita opera, ut damnaret errorem Lutheranoꝝ, qui Euangelium solam promissionem gratiæ esse volunt, non etiam legis nouæ promulgationem: cum tamen Christus ipse dixerit, Matth. ultimo: *Docete omnes gentes, baptizantes eos, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, docentes eos seruare omnia, quæcunque mandauimus uobis.* Vnde & Paulus Christi legem vocat, 1. Corinth. 9. *Cum ego sine lege non essem, sed in lege essem Christi.* Et Roman. 7. *Mente seruo legi Dei.*

Nota TERTIO, errorem, qui in 7. canone Concilij damnatur, quod uidelicet non sint Christiani ita debitoꝝ legis, ut ab eius obedientia pendeat salus, refellendum esse in disputatione de iustificatione, tanquam in proprio loco. Interim tamen adferri posse apertissima Scripturarum testimonia. Nam Matth. 19. dicitur: *Si uis ad uitam ingredi, serua mandata.* Rom. 8. *Debitoꝝ sumus non carni, ut secundum carnem uiuamus. Si enim secundum carnem uixeritis, moriemini; si autem spiritu facta carnis mortificaueritis, uiuetis.* 2. Corinth. 5. *Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, sicut gesserit, siue bonum, siue malum.* Galat. 6. *Nolite errare, Deus non irridetur; quæ seminauerit homo, hæc & metet.* Denique nihil sæpius Scriptura clamat, quàm Deum unicuique datum secundum opera sua.

SED insignis omninò Lutheri responsio est ad hæc & similia loca in comment. 3. capituli ad Galatas: Cum illaqueant, inquit, te argumentis ex Scripturis pro defensione bonorum operum desumptis, simpliciter respondendum est; Hic mecum est Christus, illic uobiscum Scripturæ testimonia, pro operibus. Christus autem Dominus est Scripturæ, & bonorum operum. Item responde simpliciter; Tu urges seruum, id est,

Scripturam, quam relinquo tibi, ego urgeo Dominum, qui Rex est Scripturae. Egregia sanè solutio, quasi Christus, & Scriptura contraria sint, & non potius Christus per Scripturam nos alloquatur. Vt omittam, quod hic ille est Lutherus, qui in libro de abroganda Missa, & in omnibus ferè scriptis suis, sola Scriptura fretus contemnit omnes Patres, omnia Concilia, omnem Ecclesiam & totius orbis terræ consuetudinem. Nimirum illud assequi voluit, ut ipse vnus non solum pro omnibus Patribus, & Concilijs, sed etiam pro omnibus diuinis literis haberetur.

CAPVT XVI.

Per Baptismum non liberari homines ab obligatione legis Ecclesiasticæ.

TERTIA propositio: *Non liberat Baptismus homines ab obligatione Ecclesiasticæ legis.* Hæc habetur in 8. can. Concilij, estque posita aduersus Lutherum, qui in libro de captiuit. Babylon. cap. de Baptismo, & alibi passim docet, non posse Papam, aut vllum hominum vnâ syllabam statuere, qua obligentur conscientia hominum baptizatorum.

Vbi illud est **OBSERVANDVM**, alio modo ab aduersarijs liberari fideles ab obedientia legum diuinarum, & alio modo ab obedientia legum humanarum. Nam diuinas leges affirmant obligare in conscientia, ita ut sit peccatum eas violare, sed tamen addunt fidelibus indulgeri eiusmodi præuarcationes, seu non imputari; ac per hoc idem esse, ac si liberi essent ab earum legum obseruatione. At leges humanas, siue Ecclesiasticas, siue politicas affirmant non obligare in conscientia, nisi ratione scandali, aut contemptus, quæ sunt prohibita lege diuina. Itaque transgredi legem humanam etiam studiosè, non modò non imputatur ad peccatum, sed neque est vllum peccatum apud aduersarios. Quare tam Kemnitius, quam Calvinus, ille in suo Examine, iste in suo Antidoto canonem istum 8. simpliciter reiciunt, ac Lutheri sententiam aperte defendunt.

Sed quoniam hunc errorem nos accuratè refutauimus in disputatione de summo Pontifice, & breuiter in lib. 2. de Sacramentis